

Gaivuona Suohkan Kåfjord Kommune
Kaivuonon Komuuni
Postboks 74
9148 OLDERDALEN

Kåfjord kommune - Høringssvar - Midlertidig dispensasjon for etablering av ny lokalitet Ysteby

Fiskeridirektoratet region Nord viser til brev fra Kåfjord kommune datert 23.06.2022 med høring av søknad om ovennevnte.

Fiskeridirektoratet region Nord fraråder at det gis dispensasjon som omsøkt.

Fiskeridirektoratet er forvaltningsmyndighet for fiskeri og akvakultur. Vi har et særskilt ansvar for marine ressurser og marint miljø. Vi skal også, så langt det er mulig, vurdere konfliktpotensialet opp mot annen bruk av området.

Bakgrunn

Søknaden gjelder midlertidig dispensasjon fra gjeldende kystsoneplan for å etablere lokalitet for oppdrett av laks utenfor Ysteby i Kåfjord. Lerøy Aurora har behov for å utvide sin aktivitet i kommunen, og det er ikke avsatt areal til nye lokaliteter i kommunens kystsoneplan. Søker vurderer at området ved Ysteby er godt egnet.

Planstatus

Sjøområdet utenfor Ysteby er i gjeldende plan satt av til fiske og til kombinerte formål (bruk og vern av sjø og vassdrag uten spesifiserte underformål). Planbestemmelsene sier at tiltak som kan hindre fiske ikke er tillatt i eller i nærheten av områder satt av til fiske, og i flerbruksområdene tillates ikke tiltak eller inngrep som er i konflikt med natur, friluftsliv, ferdsel eller fiske.

Kystsoneplanen ble sist revidert i 2015. I forrige planprosess var arealet utenfor Ysteby foreslått avsatt til akvakultur. Da planforslaget var på høring, varslet Fiskeridirektoratet region Nord innsigelse til akvakulturområdet ved Ysteby. Kåfjord kommune har ikke vedtatt når planen skal rulleres igjen.

Kystnære fiskeridata

Fiskeridirektoratet har over tid registrert kystnære fiskeridata. Dette er bruks- og ressursområder for fiskeriinteressene, som er tegnet inn i kart basert på opplysninger fra fiskere. I området hvor lokaliteten er søkt plassert, har vi registrert fiskeplass for garnfiske etter torsk. Dette feltet strekker seg fra Olderdalen til Spåkenes.

I Lyngenfjorden er det registrert flere rekefelt. Dette er felt som er mye brukt, og som er viktige for fiskeriene i fjorden. Vi gjør oppmerksom på at fisket ikke alltid kun foregår innenfor de områdene som er registrert i vår kartløsning. Dette gjelder spesielt for fiske med aktive redskap. For eksempel trenger reketrålere betydelig snu- og manøvreringsplass under fiske, og ved bruk av not og snurrevad kan fiskefartøyet drive med strømmen mens redskapet er ute. Det er derfor viktig å ha en viss avstand mellom fiskeplasser med aktive redskap og akvakulturanlegg med tilhørende forankringer.

Fiskeridirektoratet har kartlagt gyteområder gjennom intervjuer med fiskere. Dette er områder der fiskere erfarer at det opptrer gytemoden fisk. Vi har ikke registrert gyteområde i tiltaksområdet, men ved Kåfjordbergan omtrent 800 meter nord for omsøkt anleggsplassering, har vi registrert gyteområde for uer. I Nordmannvik, omtrent 4 km fra omsøkt anleggsplassering, har vi registrert gyteområde for torsk.

I Kåfjorden har vi registrert beiteområde for torsk. Avstand til den omsøkte lokaliteten er i overkant av tre km.

Sporing og faststående bruk

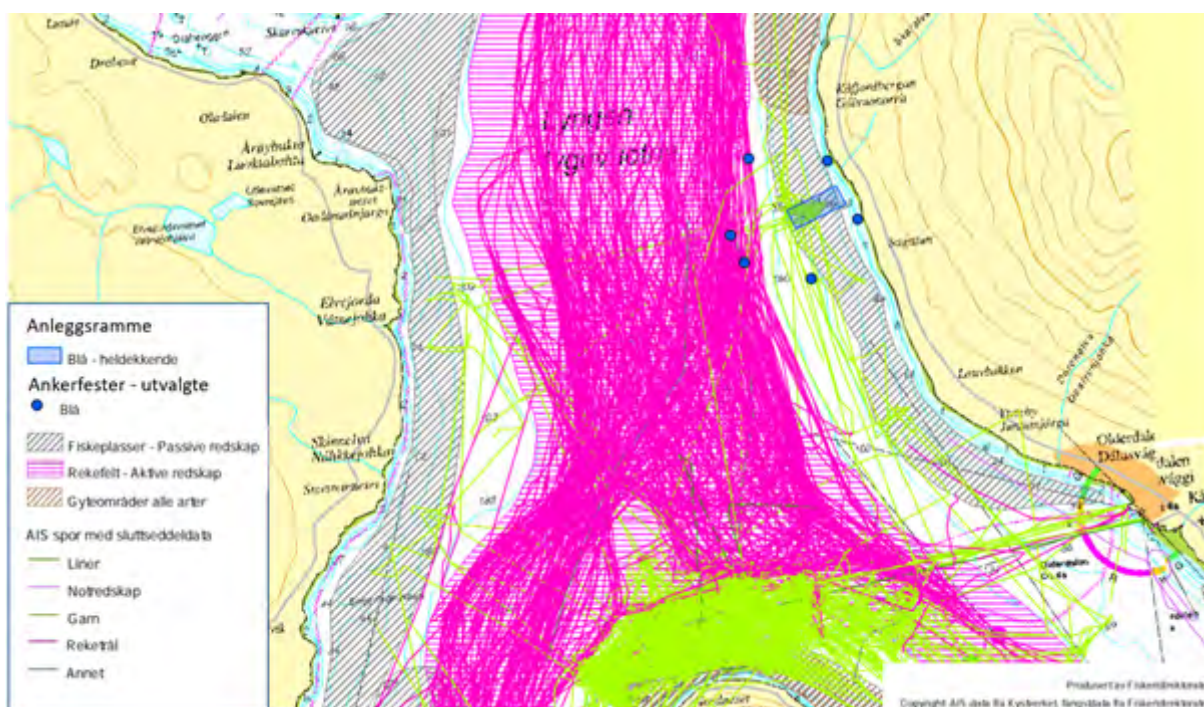
Alle fiskefartøy over 11 meter er pålagt elektronisk sporingssystem. Dermed kan vi spore hvor fisket faktisk foregår. Det er som hovedregel ikke krav om rapportering av faststående bruk eller posisjonsrapportering for fartøy mindre enn 11 meter, og fartøy mellom 11 og 15 meter var ikke pålagt sporing fram til 1. juli 2022. Tradisjonelt er det små fartøy under 11 meter som driver fjordfiske og kystnært fiskeri. Vi understreker derfor at sporingsdataene ikke er utfyllende og at det kan foregå et utstrakt fiske i et område selv om det ikke vises i sporingsanalysene.

Vi har få innmeldinger av faststående bruk i det omsøkte tiltaksområdet, men sporingsdata kombinert med fangstdata bekrefter at det er noe fiskeriaktivitet i området der anlegget er søkt plassert. Vi har registreringer av noe garnfiske etter sei, torsk og hyse i området (figur 1). Innspill fra fiskarlagene viser til at fiskeriaktiviteten i fiskefeltet utenfor Ysteby er høyere enn det vi kan se av registrerte sporingsdata, jf. høringsvar fra Norges Fiskarlag og Norges Kystfiskarlag.

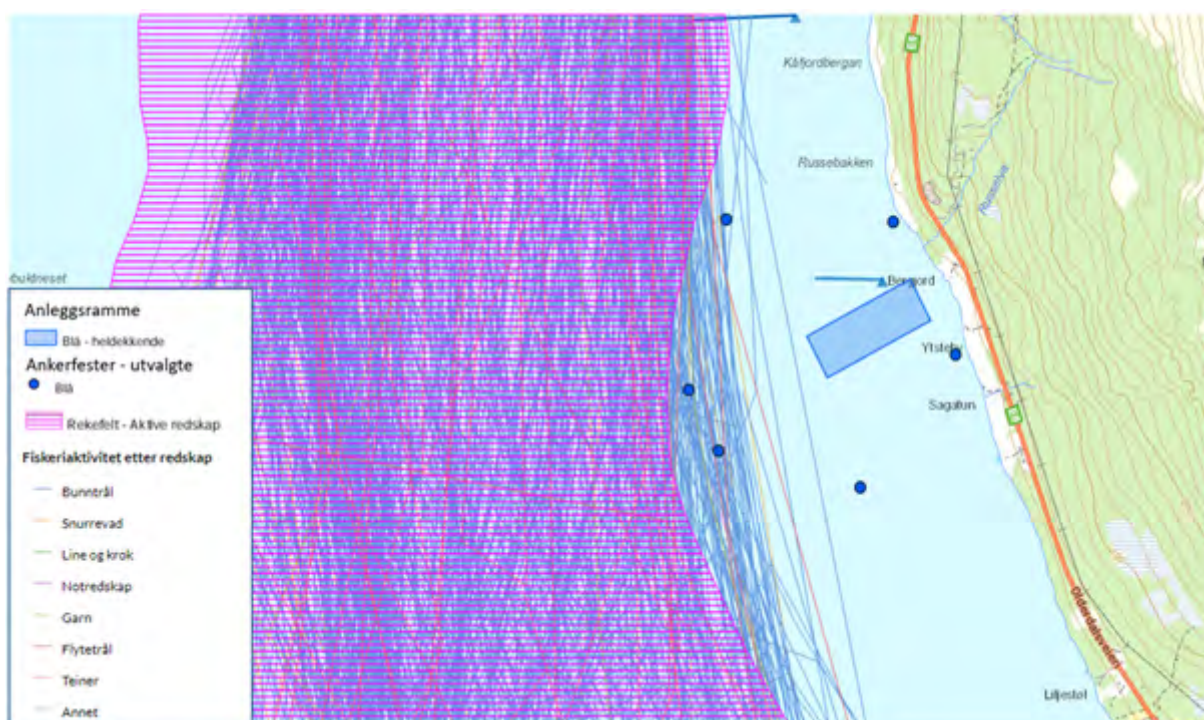
Videre viser sporingsdata kombinert med fangstdata at det foregår reketrålning i deler av det omsøkte området. Sporingsdataene viser en ganske konsentrert aktivitet i området der fortøyningene fra anleggets vestlige kortsider er tenkt plassert (ankerfester nr. 3 – 10). Også de vestligste fortøyningene på anleggets nordside (nr. 11 – 12) vil havne i et område hvor vi har registrert AIS-spor etter reketrålning (se figur 1 og 2).

Figurene under viser omsøkt anleggsplassering sammen med oversikt over fiskeriaktivitet i området, basert på sporings- og fangstdata. Figur 1 er et utsnitt fra vårt interne kartverktøy. Her vises AIS-spor etter garnfiske ved lokaliteten. Figur 2 er fra vårt offentlige tilgjengelige kartverktøy, og gir en bedre oversikt over rekefisket i området hvor fortøyningene er søkt plassert.

Figur 1 Kystnære fiskeridata, og kombinerte sporings- og fangstdata i området hvor anlegget er søkt plassert.

Figur 2 Rekefeltet, samt oversikt over fiskeriaktivitet etter redskap (2011-2022). Bunnetrål er her reketrål. Dette kartlaget finnes i vårt åpne kartverktøy Yggdrasil.

Samiske fiskeriinteresser

Fiskeridirektoratet har også ansvar for å ivareta de samiske fiskeriinteressene. Med samiske fiskeriinteresser mener vi tradisjonell samisk fiskeri- og fangstaktivitet etter viltlevende marine ressurser i henhold til havressurslova. Kåfjord kommune omfattes av deltakerlovens § 21, som gir rettigheter til fiske av torsk, sei og hyse begrunnet i sjøsamiske interesser. Området er også inkludert i Sametingets tilskuddsordning for støtte til næringsvirksomhet (STN-områder). Vi

legger følgelig til grunn at det er samiske fiskeriinteresser i området, som også må ivaretas. Samiske fiskeriinteresser er ikke så forskjellige fra tradisjonelle fiskeriinteresser, og inngår således i vurderingene vi gjør om fiskeriinteressene generelt.

Marine ressurser og miljø

I saksbehandlingen skal prinsippene i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 8–12 legges til grunn. I henhold til loven skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet, så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap og det skal vurderes effekter av påvirkning på naturmiljøet og samlet belastning.

Ut over gytefeltene som er beskrevet over, er vi ikke kjent med andre spesielle forhold knyttet til marint biologisk mangfold i området.

Vurdering

For at dispensasjon skal kunne innvilges er det to vilkår som begge må være oppfylt jf. pbl. § 19-2, andre ledd:

- Dispensasjon kan ikke vesentlig tilsidesette hensynet bak formålet det søkes dispensasjon fra, hensynet bak formålsbestemmelsene, eller nasjonale eller regionale interesser.
- Fordelene ved å gi dispensasjon må være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering.

Søker har behov for flere lokaliteter, og det er ikke tilgjengelig areal avsatt i kommunens kystzoneplan. Kommunen ønsker utvikling og aktivitet i kommunen fram til ny plan er vedtatt, og mener at en midlertidig dispensasjon vil være en god anledning til å hente inn kunnskap som kan benyttes i neste planprosess. Kommunen vil stille vilkår som viser at dispensasjonen er midlertidig fram til ny kystzoneplan er vedtatt. Fiskeridirektoratet region Nord ser at det er fordeler knyttet til å gi en midlertidig dispensasjon når arealplanen ikke tilrettelegger tilstrekkelig for akvakultur og det ikke er satt dato for ny rullering. Vi vurderer likevel at ulempene i dette tilfellet veier tyngre.

Slik fortøyningene er utformet i søknaden, kommer ankerfestene innenfor et område som brukes til reketraling i dag. Fortøyninger og ankerfester er uforenlig med reketraling. Videre er det ønskelig med en viss sikkerhetsmargin mellom ankerfester og rekefelt. Det hviler et stort ansvar på den som fører fartøy som tråler etter reker. En er avhengig av å god kontroll med fartøyets og hele fiskeredskapets posisjon til enhver tid. Faste installasjoner og andre hindringer på bunn kompliserer fangstoperasjonen. I tillegg til faren for skade på eget bruk, vil en risikere å ødelegge andre næringsutøveres utstyr. I tilfeller med fortøyninger for akvakultur i rekefelt risikerer en også å forårsake rømming av fisk.

Samlet vurderer vi at en etablering som omsøkt vil tilsidesette hensynet til fiskeriinteressene i området, og at ulempene ved å gi dispensasjon er større enn fordelene. Vi fraråder at dispensasjon innvilges.

Fiskeridirektoratet region Nord ser helst at spørsmål om endring av kommuneplanens arealdel blir tatt opp gjennom revisjon av planen istedenfor gjennom dispensasjonssaker. Hvorvidt det er mulig å få til en tilpasning av anleggets fortøyninger og reketralernes bruk av den østlige delen av rekefeltet, er spørsmål som med fordel kunne vært løftet opp i en planprosess. Rekefeltet er stort, og hvor stor ulempe en innskrenking av det trålbare området utgjør, er vanskelig å vurdere gjennom en dispensasjonssøknad. Det samme gjelder omfanget av garnfisket i området og grad av konflikt mellom garnfiske og et eventuelt akvakulturanlegg. Som beskrevet over kan

fisket i området være mer omfattende enn vi kan se av våre sporingsdata. Dette kunne også vært grundigere undersøkt i en ordinær planprosess.

Avslutningsvis vil vi bemerke at våre kystnære fiskeridata i området skal revideres basert på nye intervjurunder og ny kunnskap hentet inn gjennom sporingsdata.

Konklusjon

Fiskeridirektoratet region Nord fraråder at det gis dispensasjon som omsøkt, av hensyn til fiskeriinteressene i området.

Med hilsen

Tom Hansen
konstituert seksjonssjef

Ann-Magnhild Solås
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Gaivuona Suohkan Kåfjord Kommune Kaivuonon Komuuni	Postboks 74	9148	OLDERDALEN
---	-------------	------	------------

Kopi til:

Fiskarlaget Nord	Postboks 59	9251	Tromsø
Kystverket	Postboks 1502	6025	Ålesund
Mattilsynet	Felles postmottak Postboks 383	2381	Brumunddal
Norges Kystfiskarlag	Postboks 97	8380	Ramberg
Samediggi Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	Karasjok
Statsforvalteren I Troms Og Finnmark	Postboks 700	9815	Vadsø
Troms Og Finnmark Fylkeskommune	Postboks 701	9815	Vadsø

